

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/133/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123382761
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:6123382761.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, práve zastúpeného advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO:47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX B., právne zastúpenému: Mgr. Peter Troščák, advokát, Prešov, Hlavná 50, IČO: 50 003 500, o zaplatenie 6.989,03 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 504 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 42 eur od 21.2.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.3.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.4.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.5.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.6.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.7.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.8.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.9.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.10.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.11.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.12.2023 do zaplatenia, zo sumy 42 eur od 21.1.2024 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 85,58%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca si žalobou uplatnil v rámci upomínaceho konania na Okresnom súde Banská Bystrica proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 6.989,03 eura s príslušenstvom. Žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 10.01.2020 Úverovú zmluvu č. 7001020873 (ďalej aj ako „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“), ktoré obsahujú Sadzobník poplatkov. Predmetom ÚZ bolo poskytnutie revolvingového úveru s výškou úverového rámca 7.400,- eur zo strany žalobcu žalovanému, tento úver žalovaný čerpal prostredníctvom úverovej karty. Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je dlžníkovi (žalovanému) poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. Žalovaný bol odo dňa účinnosti revolvingovej zmluvy v pravidelných mesačných výpisoch z úverového účtu, ktoré boli zasielané na adresu žalovaného v listinnej forme informovaný o výške mesačnej splátky, o výške úroku a poplatku, výške úverového rámca ako aj o celkovom zostatku na úverovom účte a jednotlivých transakciách na úverovom účte. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť spolu s úrokom a poplatkom v pravidelných mesačných splátkach v súlade s ÚZ, ÚZP.

Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácal. Napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatil, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe tejto skutočnosti žalobca v zmysle Hlavy Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy dňa 07.06.2023 pristúpil k zosplatneniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalobca poskytol žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo 29.06.2023 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu. Prostredníctvom úverovej karty čerpal žalovaný poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 26550,93 eura a žalobcovi uhradil čiastku 22027,42 eura. Žalovaná suma 7431,87 eura pozostáva zo súčtu istiny vo výške 6989,03 eura, úrok vo výške 175,37 eura, úroku za hotovostné transakcie vo výške 267,47 eura.

2. V úprave žaloby žalobca je uviedol, že predmetom ÚZ bolo poskytnutie revolvingového úveru s výškou úverového rámca 8000,- eur.

3. Okresný súd Banská Bystrica o žalobe rozhodol platobným rozkazom, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 6.989,03 eura, úrok vo výške 442,84 eura, úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 6.989,03 eura od 23.06.2023 do zaplatenia. Zároveň zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 1.109,- eur.

4. Proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, ktorý odôvodnil tým, že v zmluve absentuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských

5. úveroch). Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Ak teda v zmluve chýba termín konečnej splatnosti úveru, je preto potrebné úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Navyše sa v zmluve uvádza, že príjem žalovaného je 382,- eur mesačne, z čoho je zrejmé, že žalobca ani len nemal poskytnúť žalovanému akýkoľvek úver, pretože bolo zrejmé, že tento ho nebude mať z čoho splácať. Žalovaný chcel odstúpiť od takejto nevýhodnej zmluvy, s ročnou úrokovou sadzbou takmer 30 percent, avšak žalovaný bol viackrát uvedený do omylu, pričom mu bolo ponúknuté, že sa mu zvýši úverový rámec a zníži ročná úroková sadzba na 11 percent. Žalovaný sa pred predžalobnou výzvou a podaním žaloby cez mail snažil zistiť, že akú sumu úveru vyčerpal a koľko na úver zaplatil, aby vedel zistiť to, koľko ešte dlhuje na zaplatenie istiny, keďže túto chcel uhradiť, avšak žalobca mu takúto presnú informáciu neuviedol.

6. Žalobca v replike uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere je dojednaná na dobu neurčitú, tak ako je uvedené na strane č. 3 zmluvy v spojitosti s ustanovením Hlavy 7 § 1 zmluvných podmienok, ako – „Zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a je možné ju písomne vypovedať.“ Samotný zákon č. 129/2010 Z. z. v ust. § 14 umožňuje uzatvárať zmluvu o spotrebiteľskom úvere na dobu neurčitú. Žalobca ďalej uviedol, že úvodné ustanovenia úverovej zmluvy obsahujú údaje, podľa ktorých žalobca posúdil bonitu žalovaného. Žalovaný uhradil žalobcovi riadne a včas sumu 22.027,42 eura, a teda v čase poskytnutia úveru bola jeho bonita v poriadku. Žalobca zobral do úvahy, že uvedený revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je dlžníkovi (žalovanému) poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. Ďalej uviedol, že je toho právneho presvedčenia, že odstúpenie je jednostranný právny úkon a pokiaľ žalovaný chcel odstúpiť od uvedenej zmluvy mohol a mal, tak učiniť, keďže pre tento právny úkon nie je potrebný konsenzus zmluvných strán. maximálnu výšku odplaty upravuje zákonné ustanovenie konkrétnou číselnou hodnotou ($2 \times 21,02 = 42,04\%$) a táto hodnota odplaty nebola prekročená zmluvným dojednaním v úverovej zmluve (úroková sadzba 29,90% a RPMN 34,40%), a teda čo je v súlade so zákonom musí, byť v súlade s dobrými mravmi. Žalovaný celkovo čerpal úver vo výške istiny 26.550,93 eura a uhradil žalobcovi sumu 22.027,42 eura, a teda výška rozdielu predstavuje sumu 4.523,51 eura. S ohľadom na prejavenu ohotu žalovaného o úhradu rozdielu medzi požičanou istinou a vrátenou sumou žalobca navrhuje, aby sa konanie po postúpení veci skončilo súdnym zmerom.

7. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „ZoUK“), proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť..

8. Žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“). Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec tunajšiemu súdu.

9. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

10. Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 10.01.2020 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere – revolvingový úver č. 70010208735000, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový revolvingový úver s výškou úverového rámca 1.400,- eur, ročnou úrokovou sadzbou 29,90% a RPMN 34,40%. Celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavovala sumu 1.626,74 eur. Frekvencia splátok bola dohodnutá 20. deň v mesiaci. Podľa úverových podmienok bola zmluva uzavretá na dobu neurčitú.

11. Žalobca predložil dodatok k úverovej zmluve zo dňa 28.11.2021, podpísaný žalobcom, podľa ktorého výška úverového rámca sa mení na čiastku 8.000,- eur a výška mesačnej splátky na 240,- eur.

12. Podľa výpisu čerpania splátok a úhrad žalovaný celkovo čerpal sumu 26.550,93 eura a poukázal úhrady v celkovej sume 22.027,42 eura.

13. Žalobca predložil súdu listinu – posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, podľa ktorého výška príjmu žalovaného bola 382,- eur, príjem partnera 0,- eur a splátky iným spoločnostiam uvedené v žiadosti 200,- eur.

14. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2020 do 31.12.2021 (ďalej len ako „ZoSÚ“). Tento zákon v § 1 ods. 2 prvá veta definuje spotrebiteľský úver, ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

16. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

17. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42..

18. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

19. Podľa § 7 ods.20 ZoSÚ, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

20. Podľa ust. § 2 ods. 1 Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017 v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej ako „Opatrenie“), ukazovateľ schopnosti splácať sa vypočíta ako podiel výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa podľa odseku 3 a celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa odseku 4 zníženej o celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa odseku 5. Všetky položky výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať sa prepočítavajú na obdobie jedného mesiaca.

21. Podľa ust. § 2 ods. 2 Opatrenia, limit ukazovateľa schopnosti splácať vypočítaného podľa odseku 1 nemôže prekročiť hodnotu 1.

22. Podľa ust. § 2 ods. 3 Opatrenia, výdavky na peňažné záväzky spotrebiteľa sa na účely odseku 1 určujú ako súčet výšky splátky poskytovaného spotrebiteľského úveru podľa § 7 ods. 20 písm. c) zákona pri zohľadnení odsekov 12 a 13 a § 4 a sumy peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. d) zákona pri zohľadnení odsekov 14 až 21.

23. Podľa ust. 2 ods. 5 Opatrenia, výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného Minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu Povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 40 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

25. V civilnom procese platí tzv. prejednacia zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám teda hrozí pri nespnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Dôkazné bremeno je teda inštitútom

procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá.

26. Žalobca si uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z...

27. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp 1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp 80/2020).

28. Podľa predloženého vyjadrenia žalobcu a listiny – posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, výška príjmu žalovaného bola 382,- eur, príjem partnera 0,- eur a splátky iným spoločnostiam uvedené v žiadosti 200,- eur.

29. Čistý príjem žalovaného mal byť 382,- eur. Suma životného minima platná od 1.7.2019 do 30.6.2020 bola vo výške 210,20 eura. Pri výpočte nákladov na živobytie v zmysle Opatrenia NBS č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, náklady na živobytie predstavujú (§ 2 ods.5 Opatrenia - zvýšenie o 40% medzi príjmom spotrebiteľa a životným minimom) 210,20 eura + $(382,- \text{ eur} - 210,20 \text{ eura} / 100 \times 40) = 210,20 \text{ eura} + 68,72 \text{ eura} = 278,92 \text{ eura}$. Podľa vyjadrenia žalobcu žalovaný sám v žiadosti uviedol splátky iným spoločnostiam v sume 200,- eur (č.l. 48). Ak túto sumu žalovaný sám uviedol žalobca tieto výdavky mal zohľadniť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver. Výdavky žalovaného tak predstavovali po pripočítaní sumy 200,- eur, celkovo sumu 478,92 eura, čím prevyšovali príjem žalovaného a teda žalovanému nezostávali finančné prostriedky na splácanie úveru.

30. Súd teda robí záver, že žalobca pri preverovaní bonity nepostupoval s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z .z., ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j., že nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zosplatenie úveru je teda neplatným právnym úkonom bez akýchkoľvek účinkov. Žalovanému teda zostalo zachované právo splácania úveru v splátkach.

31. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 10.01.2020 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere – revolvingový úver č. 70010208735000, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový revolvingový úver s výškou úverového rámca 1.400,- eur a pravidelnou splátkou 42,- eur. Ako vyplynulo z prehľadu čerpania splátok a úhrad žalovaný uhradil poslednú splátku dňa 20.01.2023. Nasledujúce splátky neuhradil. Súd preto priznal žalobcovi splatné splátky od 20.02.2023 ku dňu vyhlásenia rozsudku, t.j. 12 splátok po 42,- eur, spolu 504,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

32. Žalobca v konaní predložil dodatok k úverovej zmluve zo dňa 28.11.2021, podpísaný žalobcom, podľa ktorého výška úverového rámca sa mení na čiastku 8.000,- eur a výška mesačnej splátky na 240,- eur. Pri žalovanom je uvedené SMS kód: XXXXXX. V zmysle § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. Podľa odseku 4 písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Predložený dodatok k úverovej zmluve nebol uzatvorený písomne a v konaní nebolo preukázané, aby bol uzatvorený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami. Na uzatvorenie dohody, pri ktorej sa vyžaduje písomná forma, nepostačuje ak žalovaný následne uhradil splátku 240,- eur, keďže takáto dohoda je pre nedodržanie písomnej formy absolútne neplatná. Účelom zákonom stanovenej písomnej formy právneho úkonu je jednoznačná preukázateľnosť uskutočneného právneho úkonu. V predmetnej veci súd konštatuje, že pre uzatváranie dodatku k úverovej zmluve zo dňa 28.11.2021 nebola dodržaná písomná forma, a preto je táto dohoda absolútne neplatná.

33. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

35. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 8,75% (neprevyšuje zákonný úrok z omeškania) z každej priznanej splátky nasledujúci deň po splatnosti (Frekvencia splátok bola dohodnutá 20. deň v mesiaci) tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP, podľa ktorého súd ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol úspešný v časti zaplatenia 504,- eur zo sumy 6.989,03 eura, teda v rozsahu 7,21% a žalovaný vo zvyšných 92,79%. Úspech žalovaného, ktorý prevyšuje úspech žalobcu je 85,58%. Nakoľko súd nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal, priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85,58%. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).